

Sex od pravěku po dnešek

Ženská sexualita je už tisíce let pod tlakem mužského diktátu. Může za to neolit a patriarchát upevňovaný vždy, když se lidem dařilo hůř a moc si uzurpovali dominantní muži. „I v sexu dosáhnou ženy emancipace tehdy, budou-li si moct bez výčitek zvolit tolik partnerů, kolik chtějí. V monogamním vztahu je totiž třeba značného úsilí, aby sex dobře fungoval,“ říká sex koučka **Mgr. JULIE GAIA POUPĚTOVÁ (46)** vědoma si toho, že její názory asi nejsou většinové. „Bude-li společnost bohatnout, patriarchát se bude rozpadat a ženská emancipace pokračovat,“ dodává.

■ Jaké sexuální chování je člověku přirozené?

Problém je, že vlastně ani nevíme jak to zjistit. Hledání „přirozenosti člověka“ je ošemetná věc. Všechny kultury, které považujeme za původní a na nichž bychom mohli něco takového studovat, jsou už silně kulturně rozvinuté a poznamenané civilizací a globalizací. Ano, můžete také zkoumat evoluci nám nejbližších primátů – šimpanzů a goril. Zkusit se dozvědět něco o „přirozeném“ sexuálním chování člověka pozorováním jejich sexuálního chování. Jenže když se při srovnávacích analýzách ukáže, že řada znaků, které jsme v evoluci lidstva považovali za původní, se objevily až druhotně, jsme také namydlení.

■ Co víme o sexuálním chování prvních lidí v dobách paleolitu, tedy ve starší době kamenné před 2,5 miliony až zhruba 12 000 lety?

Málo. Teprve nedávno se objevily práce, které se pokouší seriózně odpovědět. Měly by platit dvě věci: sexuální aktivity, které projdou evolučním sítem, musí pomáhat úspěchu genů v následujících generacích. A sex musí být motivační, takže by měl být zdrojem potěšení. Zdá se, že ani naši dávní předkové nedělali sex jen z důvodů množení. Sex měl nejspíš zejména v lovecko-sběračských skupinách i společenskou a stmelovací funkci.

■ Jak sex souvisel s lovem?

Lov byl jako způsob obživy dost nebezpečný. Členové tlupy museli hodně spolupra-

covat a důvěřovat si. Důležitou roli tu hrál hormon oxytocin, který se v nemalé míře uvolňuje nejen při orgasmu, ale i při intimních a erotických aktivitách. Dnes můžeme z paleontologických nálezů a výzkumů současných kultur lovců a sběračů odvodit, že naši předci měli ve skupině rozvětvenější sexuální vztahy a interakce. Spíš to připomínalo polyamorické svazky v široké rodině (polyamorií se myslí životní styl, kdy lidé žijí v několika milostných vztazích najednou, pozn. red.). To je pohled, který ještě dnes pobuřuje řadu významných věd-

„Věrnost nemá v genech většina zvířat.“

ců. Nicméně díky soudržnosti, zajišťované z našeho pohledu promiskuitními rádovánkami, panovala v tlupě důvěra a ochota k recipročnímu altruismu, což bezpochyby umožnilo lepší spolupráci při nebezpečných akcích.

■ Vžitá představa o zdrženlivých a věrných ženách tedy nesedí?

Až na výjimky - jako je třeba hraboš prairie - nemá věrnost v genech většina zvířat. Tedy ani muži ani ženy. Čtvrtina všech dětí ve všech kulturách - rigidních nebo liberálních, se rodí z mimomanželských souloží. Zdá se, že ženy jsou velmi vybíravé a někdy dokonce vyhodnotí, že

Jak vypadaly vztahy v době kamenné? „Na rozdíl od původních představ vidíme dnes mnohem rovnoprávnější a víc rovnostářské v lovu i sexu,“ tvrdí Julie Gaia Poupětová. „Ženy si svobodněji volily role a měly větší svobodu i v sexuálním vyjadřování.“

by bylo fajn potomstvo s dobrým genetickým materiálem „podstrčit“ stávajícímu a dobře pečujícímu otci. Nicméně v současné společnosti je pro ženy stále ještě výhodnější předstírat věrnost a zdrženlivost, aby muž uvěřil, že svůj výchovný vklad vkládá do vlastních genů.

■ Ani ženy tedy nedostaly od přírody věrnost do vínku?

Výzkumy současné ženské sexuality nám dnes řeknou jen to, jak se do ní promítají společenské smlouvy formované patriarchátem a tím, co přišlo po neolitu. Studie sto let zpátky se týkají se sexuality pár tisícovek let utlačovaného pohlaví. Osobně si myslím, že aktuální vědecká zjištění nám stále předkládají jen hodně deformovaný odraz přirozeného potenciálu ženské sexuality.

■ Proč nevěry muže omlouváme jejich potřebou rozsévát?

Současná společenská konvence je v tomto schizofrenní. Sice vyžaduje monogamii, ale zároveň víc toleruje mužskou promiskuitu. Platí dvojitý standard. Muž proutník je borec, žena s více milenci je... no, doplňte si sami. Ačkoli ve své praxi vedu ke spokojené intimně hlavně monogamní páry, pokud jde o nevěru, považuji za přirozené, že tyto tendence mají bez rozdílu muži i ženy. A uplatňuji přístup, že je mnohem lepší to řešit společným konsensem vycházejícím z autentických potřeb a ne sérií pokusů o dokonalou monogamii zakončených opakovanou nevěrou.

■ Existuje teorie, že než aby se v tlupě naši prapředci stále hádali a prali o partnerky, rozdělili si je a víceméně žili monogamně. Je to možné?

Řekla bych, že je to spíš jedna z mnoha evolučních báhorek, kterých můžeme o našich prapředcích vymyslet spoustu.

■ Byli tehdejší muži ti, co za účelem soulože praštili ženu kyjem a za vlasy si ji zatáhli do jeskyně, jak se často znázorňují?

Moderní antropologie už opustila představu, že by paleolitičtí lidé žili v jesky-

ních. Pro ně to byly spíš svatyně než obydlí. Dochovalo se tam sice víc pozůstatků, ale prapředci žili v otevřené krajině. Padla i tradiční představa o tom, že muži lovili a ženy sbíraly. Zdá se, že ženy lovily společně s muži. Na rozdíl od původních představ teď najednou vidíme původní společnosti jako mnohem rovnoprávnější a víc rovno-

stářské v lovu i sexu. Ženy si svobodněji volily role a měly větší svobodu i v sexuálním vyjadřování.

■ V paleolitu tedy převládala matriarchát?

Ne, ženy nedominovaly a nepodmanily si muže. Věříme, že tehdejší společnosti byly matrilineární, tedy že postavení ve skupině určovalo to, či jste dcera, vnučka, tedy po linii žen. Bez partnerské a sexuální svobody žen by takové uspořádání nebylo možné, takže představa o donucování žen k souložím - kyjem - mocí - se spíš jeví jako projekce současné kultury na tu jejich...

■ Do jaké míry nás řídí sexuální pud?

Termínem „sexuální pud“ označujeme často sexuální touhu, tedy jakési vnitřní pužení k sexu. Myslíme si, že touha je motivovaná úmyslem se rozmnožit, se v tom se nejspíš mýlíme. Když budeme věřit, že jednotkou evoluce je jedinec, potom se může zdát, že hlavním evolučním motorem sexuální touhy je rozmnožování. Jenže evoluční biolog Richard Dawkins formulovat teorii „sobeckého genu“, a ta to popisuje jinak.

■ Jak?

Dawkins říká, a já s ním souhlasím, že evolucí hýbe alela (konkrétní forma genu, pozn. red.). Každý gen, který kóduje nějaký znak, máme v DNA nejméně ve dvou variantách, alelách. Jedna od matky, druhá od otce. Podle Dawkinse spolu alely sobecky soutěží o to, která bude v příští generaci častější a úspěšnější. Soupeřivost alel dokonce ovlivňuje chování jejich nositele. Vezměte si například reciproční altruismus (označení pro vstřícné, pomocné chování, při němž se očekává, že bude v budoucnu „odměněno“ zpětnou pomocí, až jí bude potřeba, pozn. red.). Všechny výzkumy ukázaly, že jsme mnohem ochotnější se chovat altruisticky ke svým příbuzným nebo lidem nám podobným. Naopak váháme s altruismem vůči dost jiným lidem - mají jiné alely - jinou barvu pleti, rasu apod. Stejně jako altruismus je i sexuální touha puze ná potřebou podporovat nositele stejných alel. Když jsme tedy puze touhou, nejde nám jen o dobrý genetický materiál, ale i o předpoklady sexuálních partnerů, jako je schopnost dávat lásku, pečovat o potomstvo, zajistit zdroje a sociální status potomkům. Jde o to maximalizovat úspěšnost potomků, kteří jsou nositeli našich alel.

■ Sexuální chování tedy není motivováno reprodukcí?

Má i řadu jiných funkcí. Souvisí se zajištěním úspěchu našich alel v příští generaci. Ani bych ho neoznačila za čistě pudové, protože pud jako vrozené chování vede podle definice k sebezáchově, ale u sexu to tak není, protože se bez něj dá celkem obstojně žít. Navíc se mu člověk většinou nevěnuje jen kvůli rozmnožování. Když ale připustíme, že hnacím motorem sexuálního chování je přenos alel do dalších generací, jde kromě rozmnožování i o to, jak se alelám v životě povede dál. Důležité jsou tedy i vzájemné sociální interakce mezi nositeli totožných a nebo velmi podobných alel. Pak dává smysl třeba i homosexualita. Nejde o rozmnožování, ale spíš o přátelské vazby ve skupině a vzájemnou podporu. To vše přispívá k lepšímu přežití alel.

■ Sociálně-kulturní kontext tedy ovlivňuje sexuální chování člověka víc než geny a pud?

Většina sexuálního chování je spíš podmíněna výchovou odrážející nepsanou společenskou smlouvou. Lidé jsou v sociálním kontextu oportunisté, schopní se přizpůsobit téměř každé takové smlouvě. Někteří jim nastavuje liberálnější podmínky, jiná víc restriktivní. V těch přísných se začínou časem bouřit ve snaze je změnit. Naštěstí však není naše západní představa tak omezující, abychom si doma v soukromí nemohli vytvořit svá vlastní pravidla mimo maistream, tedy hlavní proud.

„Čtvrtina dětí je mimomanželských, ve všech kulturách.“

■ Jaká je sexuální strategie mužů a jaká žen?

Muži se dvoří a svádějí proto, aby prošli sexuálním výběrem. Z pozorování párů při speed-dating (rychlé rande) se ukázalo, že mužům se jako první zapíná centrum zraku a erekce, ženám centrum dlouhodobé paměti - vyhodnocují, jakou mají zkušenost s mužem podobného typu, jestli to byl hrubián, jak se projevoval v předchozích vztazích atd. Ženy, pro které je vajíčko daleko větší investice, zvažují poměr kvality genů a sociálního vkladu otce - tedy zda do reprodukce kromě semene vloží ještě vlastní sociální status, výchovu, péči a zdroje. A je zajímavé, že vajíčko není oplodněno

sobit téměř každé takové smlouvě. Někteří jim nastavuje liberálnější podmínky, jiná víc restriktivní. V těch přísných se začínou časem bouřit ve snaze je změnit. Naštěstí však není naše západní představa tak omezující, abychom si doma v soukromí nemohli vytvořit svá vlastní pravidla mimo maistream, tedy hlavní proud.

Dřevěný model Věstonická venuše se tyčí v Dolních věstonicích, kdy byl před sto lety nalezen originál - nejstarší erotický symbol na našem území, keramická soška nahé ženy, která vznikla zhruba před 30 tisíci lety.

nejrychlejší spermií, ale ono samo se rozhoduje, kterou spermii pustí dovnitř.

■ Kdy se z penisu našich zvěřících předků ztratila kost nazývaná baculum?

Penilní kost se zřejmě vyskytuje u těch druhů, kde soulož trvá dlouho na udržení erekce. Mají ji medvědi, šelmy, někteří lemuři. Savci s kratší souloží, mezi které patří i lidé, penilní kost nemají, evoluce ji vytěsnila jako zbytečnou. U společných zvěřících prapředků lidoopů a člověka vymizela penilní kost tak 60 milionů let zpátky.

■ Měnily se s vývojem člověka i jeho genitálie?

Díky pozorování Sánů (Křováci - jeden z kmenů původních obyvatel jižní Afriky, pozn. red.) dnes soudíme, že v paleolitu měli lidé některé odlišnosti, které nám dnes chybí. Třeba hymen aegypti, což je kalcifikovaná (zvápenatělá, pozn. red.) „krytka“ nad panenskou blánou žen. Sánové muži zase mívali celodenní a celoživotní částečnou erekci. Nejspíš jde o původní paleolitické znaky. Stejně jako steatopygie - tukové zásoby na hýždích a stehnech - evolučně zřejmě důležitá věc pro lovce, kteří mohli tukové zásoby přenášet sebou a navíc skrze ně prezentovali schopnost uživit potomstvo. Typ ženy Věstonické venuše byl atraktivní, ale existovaly i celkem hubené venuše.

■ Kdy začaly růst ženám ňadra. Platí, že to bylo poté, co se lidé postavili na dvě nohy a prsa nahradila sexuální symbol místo vyšpuhleného pozadí?

Vzpřímená chůze po dvou je původní znak společného předka člověka a primátů, který přišel mnohem dřív, než velká prsa. Tukem naplněná ňadra se objevují evolučně později až u člověka, možná ve spojení s potřebou ukládat tuk v těle, anebo prezentovat rodičovské kvality (hojnost mléka pro potomky). Široké boky se jevíly při porodu v buši jako evoluční výhoda a tukové rezervy zas při výživě potomků v době nedostatku. Sobecká alela pak mohla mužům „našeptávat“, že takové ženy ji úspěšněji přenesou dál a muži takové ženy preferovali.

■ Jak přešli lidé při sexu od zvířecí pozice k té misionářské?

Preferujeme dnes polohu „tváří v tvář“ víc než naši paleolitici předci a vzdálení hominidé? Nevíme. A vyvozovat analogie z pozorování lidoopů je nejspíš chybné. Otázka je, zda výrazná preference misionářské polohy není záležitost jen západní kultury. Nicméně můžeme spekulovat, že při poloze „tváří v tvář“ fungují zrcadlové neurony frontálních laloků neokortexu (mozkové kůry, pozn. red.), které nám umožní se „nakazit“ vzrušením z tváře druhé osoby. Může to být jeden z důvodů volby této polohy, obzvláště v kulturách, kde se ženská sexualita postupně emancipuje.

■ Patřilo odjakživa k sexu také líbání?

Asi ano. Jen se v určité době u některých kultur ztratilo. Například v japonské kultu-

▼ **Co se děje pod pokličkou... Výzkumy ukázaly, že při prvním rande se mužům jako první zapíná centrum zraku a erekce; ženám centrum dlouhodobé paměti. „Vyhodnocuji, jakou mají zkušenost s mužem podobného typu,“ vysvětluje Julie Gaia Poupětová. „Ženy, pro které je vajíčko daleko větší investice, zvažují poměr kvality genů a sociálního vkladu otce.“**

Proč se vlastně stydíme? Původně si naši prapředci chránili genitálie před zraněním v pralese, se stěhováním na sever se pak začali více zahalovat kvůli chladu. Teprve dlouho poté se objevila žárlivost, která souvisí s kontrolou - aby nahý partner zbytečně nepodněoval erotické fantazie někoho třetího.

„U člověka zmizela z penisu kost před 60 miliony let.“

a sexuálního chování je vlastně ritualizovaná péče o mláďata a líbání se zdá být napodobením krmení mláďat. Lidoopi a lovečsko-sběračská etnika běžně přikrmují kojence kašičkou, kterou pro ně matka rozžvýká v puse a pak jí přímo předává právě „polibkem“.

■ Od kdy a proč tedy žáríme?

Podobně jako Ch. Ryan a C. Jethá (autoři knihy Sex na úsvitu, pozn. red.) se domní-

že se lidé dlouho nelíbali vůbec, okoukali to až od Američanů. Pod vlivem Hollywoodu se však líbání do jejich kultury rychle vrátilo. Zdá se, že líbání je pro člověka opravdu „přirozenou“ součástí intimity. A nejen pro lidi. Často se pusinkují šimpanzi bonobové a také řada velkých papoušků. Část námluv

vám, že žáríme až od momentu, kdy sobecké alely přiměly muže kontrolovat své otcovství a ženy jejich otcovskou investici při výchově. Tedy někdy od začátku neolitu, kdy se rozpadá pro paleolit typická velká klanová rodina a ustavuje se menší patriarchální neolitická rodina. Žena si potřebuje ohlídat, zda otec investuje svůj sociální vklad jen do jejího potomstva. Nechce přece ani dnes, aby utrácel za milenku a neplatil jejím dětem školné. Muži víc kontrolovat, co se děje s jejich genetickým vkladem, ženy kontrolovat jejich sociální vklad.

■ V paleolitu lidé nežártili?

Původní paleolitické rodiny tvořily skupiny velmi příbuzných jedinců, bratrů a bratranců s velmi podobnými geny - alelami. A alelám „je jedno“, jestli se do „mého dítěte“, dostanou ode mne nebo od mého bratra. Za takových podmínek alely nepotřebovaly podněcovat k žárlivosti ani ke kontrole otcovství. Zároveň společná výchova zajistila dětem dostatečnou péči, takže alely žen nemusely kontrolovat a ovládat rodičovské vklady konkrétního otce. Žárlení v paleolitu bylo evolučně nevýhodné. Narušilo by to soudržnost a altruismus lovecké skupiny. To se s nástupem neolitu zřejmě změnilo.

■ Proč se stydíme za nahotu?

Původně si naši prapředci chránili genitálie před zraněním v pralese, se stěhováním na sever se začali zahalovat kvůli chladu. To až později, opět s kontrolou otcovství, se nahota stala pro společnost „nebezpečnou“, protože by přinášela příliš silné erotické podněty - tedy riziko promiskuity. A kontexty, ve kterých „se máme stydět“ přebíráme výchovou od rodičů a vrstevníků zhruba od pěti let.

■ Kromě některých kytovců už jen u žen nastupuje s věkem menopauza. Proč tento unikát?

O menopauze uvažujeme jako o babičkovství. Ženy, které se dožily vyššího věku a ne-

měly sílu na lov, byly najednou pro skupinu užitečné jako chůvy. Ztráta plodnosti se zdá jako dobrá adaptace k tomu, aby se ženy mohly věnovat péči o vnuky a nikoliv o vlastní děti. Menopauza však může být i druhotná. Častější mutace lidského genomu nám sice umožnily rychlou evoluci, ale platíme za to vyšším rizikem genetických vad u potomků starších matek. Takže menopauza může snižovat riziko geneticky postižených dětí.

■ **Četla jsem, že kdysi měly ženy klitoris v pochvě a pro uvolnění vajíčka musely prožít orgasmus...**

U žádného hominida, primáta ani jiného savce - kromě hyeny skvrnitě - neprochází porodní kanál klitorisem. Takže ani předci lidí neměli klitoris v pochvě. Ale tomu, že je k početí nezbytný orgasmus, věřila evropská lékařská věda ještě v 18. a 19. století. A cestovatelé Knud Rasmussen a Peter Freuchen ve svých zápiscích popisují, že Eskymáci pořádali divoké orgie za účelem plánovaného početí. Možná bylo nutné vyprovokovat ovulaci silnými orgasmy nebo jejich větším množstvím.

■ **Jak se sexualita proměnila v neolitu, mladší době kamenné - tedy zhruba před 10 tisíci lety, kdy se lovčí a sběračské tlupy postupně usazovaly a lidé se zaměřili na zemědělství?**

V rozvinutém neolitu přešly lidské společnosti od matrilineárního modelu k patriarchálnímu. Ženy postupně ztratily společenské postavení, následně úctu a respekt. Zatímco dřív rodily jednou za pět let, aby se při pohybu krajinou o děti dokázaly postarat, najednou jsou z nich inkubátory pro rychlé plození pracovní, obranné a bojové síly na ochranu polí a dobytka. Žena se de facto stává majetkem muže, ztratila možnost výběru a volby partnera a to v řadě kultur stále dodnes přetrvává. Naštěstí patriarchální uspořádání u lidí nezvítězilo zcela. Kdyby to tak totiž bylo, evoluce by zařídila, že by byla ovulace na ženách nějak vidět, třeba jako u některých primátů na zbarveném pozadí.

■ **Kde se vzal tlak společnosti na monogamní vztahy?**

Ještě na začátku povolovalo křesťanství bohatým aristokratům polygynii (muž má víc partnerek, pozn. red.). Jenže pak ve společnosti vznikaly skupiny takzvaných psích vojáků, mladých mužů, na které nezbyly ženy. Když bylo dost válek a kolonizačních

▲ **Americká komedie Flintstoneovi se odehrává v době kamenné. Opravdu už před desítkami a statisíci lety existovala partnerská láska, nevěra, žárlivost...? Existují teorie, podle nichž monogamie vznikla uměle prostě proto, aby se muži v tlupě o partnerky nehádali. „Řekla bych, že je to spíš jedna z mnoha evolučních bádorek,“ odmítá to Julie Gaia Poupětová. „Takových můžeme o našich prapředcích vymyslet spoustu.“**

výprav, kde bylo možné tyto „přebytečné mladé muže“ spotřebovat, bylo možné udržet společenský mír. Postupně ubývalo válek a počet mladých mužů, na které se nedostaly ženy, přerostl únosnou mez, což vedlo k velkému společenskému napětí. Psi vojáci se bouřili a tlačili na společnost, aby „hromadění“ žen zakázala. Zřejmě v té době tedy začala v Evropě křesťanská církev prosazovat monogamní vztahy, coby opatření ke společenskému smíru.

„Ženské pohlaví kreslil Leonardo da Vinci mizerně.“

■ **Od kdy a proč společnost tabuizuje homosexualitu?**

Nevíme dost dobře ani od kdy a ani proč. Spíš to přichází v takových vlnách, které narůstají a zase se zklidňují. Už Homér vypráví řadu příběhů, v nichž jsou homosexuální vztahy bojovníků oslavovány. I římský císař Gaius Julius Caesar se posmíval Keltům - pro galské bojovníky byl homosexuální styk běžný -, že bojovník slaví vítězství tím, že se miluje s bojovníkem, zatímco se ženou souloží jen proto, aby měl děti.

■ **Renezance přinesla poznání o mužské anatomii. Jaké byly představy o ženských pohlavních orgánech?**

Leonardo da Vinci kreslil v 15. století anatomické obrazy a celkem věrně zpodobňoval mužské pohlavní orgány. Ovšem naprosto mizerně a fantaskně představil ty ženské. S povolením církve se sice pitvalo už od 12.

století, ale nejčastěji oběti z poprav, mezi nimiž bylo žen málo. A pokud lékař pitval ženu, pracoval - tehdejší optikou - s něčím ďábelským a nečistým. I to byl důvod, proč lékařská věda po staletí studovala medicínu hlavně na mužských tělech. Důležité anatomické záznamy o ženském těle pocházejí až ze 17. století od Reniera de Graffa, objevitele Graffova folikulu (zralý vaječnickový folikul v závěrečném stadiu vývoje před ovulací). Ten mimo jiné prozkoumal okolí pochvy, močové cesty a měchýř. Poprvé pojmenoval žlázy vedoucí do močové trubice jako ženskou prostatu.

■ **O klitoris se dlouho nic netušilo a bod G tak nějak stále hledáme?**

Informace o klitoris se do učebnic dostávaly a opět vypadávaly. O jeho majo-

► **Patří k sexu libání odjakživa? Zdá se, že většinově ano. „Jen se v určité době u některých kultur ztratilo,“ říká Julie Gaia Poupětová. „Například v japonské kultuře se lidé dlouho nelíbali vůbec, okoukali to až od Američanů.“**

ritní roli v ženské sexualitě se dozvídáme až v 60. letech, o jeho vnitřní strukturu až v roce 1998. Jako G-bod dnes odborníci označují vnitřní strukturu klitoris. Jenže ve skutečnosti nejsou orgasmy v těchto oblastech pociťovány totožně s těmi při stimulaci vnějších částí klitoris. Za mě tedy nemá věda stran G-bodu jasno. Často nám chybí i tak základní informace, jako že ženy stejně jako muži ejakulují, mají erekci, prostatu a žalud (na klitoris). Příběh anatomie ženských genitálií krásně dokumentuje, jak to s emancipací ženské sexuality napříč věků vlastně je.

■ **V souvislosti s emancipací ženské sexuality zmiňují odborníci tři revoluce. Jaké to jsou?**

První je vynález penicilinu, který nás zbavil i život ohrožujících sexuálních chorob, druhá je vynález antikoncepční pilulky a třetí jsou léky na podporu erekce. V roce 2015 někteří čeští sexuologové ještě slavnostně oznamují, že přichází další sexuální revoluce v podobě ženské viagry. Ale podle mě nepřichází a nepřijde. Žádná ženská viagra nebude - to je jen pokus o prodloužení ryze pudového pohledu na sexualitu.

■ **Výzkumy však ukazují, že libido žen klesá a tak se hledá pilulka...**

Existují studie dokazující, že se žena v monogamním svazku nudí v posteli daleko dřív než muž. Tak proč asi libido klesá? Potřebujeme šikovnější muže a ne pilulku.

■ **Je pravda, že muži přicházejí o schopnost erekce?**

Tohle tedy nevíme. Spíš jich víc přijde k lékařům si něco nechat předepsat a my z toho něco usuzujeme o nějakých tendencích. Možná to bylo v předchozích generacích

„Stran bodu G nemá věda jasno.“

stejně, jen se o tom mlčelo. Až současná popularizace a objev sildenafilu (prostředek používaný muži na erektilní dysfunkci) spustily veřejnou diskusi. Ale celou lidskou kulturu a psanou historii postupuje úporné hledání afrodiziak a erektilních - možná by se nám kost v penisu také docela hodila.

■ **Jakou budoucnost lidské sexualitě byste předpověděla?**

Život jihoafrických Křováků je pro vědce v podstatě cennou sondou do prehistorie. „Díky jejich pozorování dnes soudíme, že v paleolitu měli lidé některé odlišnosti, které nám dnes chybí,“ říká Julie Gaia Poupětová. Jedním z poznatků je, že muži patrně mívali celodenní a celoživotní částečnou erekci.

Doufám, že časem lidé přestanou řešit, kolik genderů vlastně existuje, kam bude které pohlaví chodit na záchod, a bude jednodušší žít v mono-, poly- nebo jiném druhu svazku. Jenom bych se přikláníla k tomu, abychom genderově zůstali u našeho biologického druhu. Ale jsem optimista. Myslím, že lidská sexualita je tak přizpůsobivá, že nakonec biochemie a sexuální atraktivita stejně zvítězí. Dost často je totiž silnější než my bez ohledu na sexuální orientaci. Nepřestane se mezi sebou fyzicky milovat, toho bych se nebála. Dokonce si myslím, že s rozvojem virtuálních světů a umělé inteligence bude zase obyčejný fyzický kontakt mezi lidmi nabývat na významu, protože nám bude chybět oxytocin. A v rámci terapie jej budeme vyhledávat.

■ **Jaká bude sexuálně emancipovaná žena?**

Nebude si připadat divně, že nemá orgasmus při souloži, protože stejně plnohodnotný bude jakýkoliv orgasmus, včetně toho dnes podceňovaného - masturbačního. Bude mít svobodnou volbu partnerů i vztahového uspořádání. Její sexualita bude vnímaná jako silná stránka, nikoli jako její slabina. A osobně bych jí přála život v konsenzuální a šťastné polyamorii. Faktem ale je, že žádný typ dlouhodobého vztahu není automatickou vstupenkou do sexuálního ráje. Pokud nebudete rozvíjet sexuální dovednosti jako sociální tmel a druh vztahové „lubrikace“, ani polyamorie vás před nudou v posteli nezachrání. Nakonec je jen na vás, jestli ještě chcete v posteli neolit nebo se inspirováte od lovců a sběračů.

Pavla Matějů

